

Josef Baroch

Radek Hasalík

Josef Baroch (1801-1870) byl houslista působící ve starobrněnském augustiniánském klášteře a také v *Königl. städt. Theater in Brünn*. Byl bratrem houslisty Antona Barocha. Působil zároveň jako učitel houslové hry a vychoval řadu žáků. V posledních letech života učil na housle Leoše Janáčka.

Josef Baroch byl synem Jakoba (Jakuba) Barocha. Jakub Baroch působil ve Valticích, ale pocházel z obce Skramníky (okres Kolín), kde se roku 1761 narodil skramnickému kantorovi Johannu (Janu) Barochovi. Kantor Jan Baroch zemřel ve Skramníkách v dubnu 1778.

V rodině Jakuba Barocha a Anny, rozené Schöpflingové, vyrostli nejméně tři hudebníci, Anton, nar. 1799, Josef, nar. 1801, a Jan, nar. 1803.

Josef Baroch figuruje jako první houslista v seznamu hudebníků augustiniánského klášteře v Brně pořádaném Pavlem Křížkovským v roce 1853, který do publikace *P. Pavel Křížkovský. Životopisný nástin* (Brno 1904, s. 13) převzal Karel Eichler.

Leoš Janáček na pana Barocha a pana Rudiše, primisty na kůru a své učitele, zavzpomínal ve stati Pavla Křížkovského význam v lidové hudbě moravské a v české hudbě vůbec (*Český lid*, 1902, s. 257-263, zvláště s. 262). Panem Barochem musel být Josef Baroch, jenž zemřel v roce 1870 a působil po celou dobu Janáčkovy studia ve starobrněnském klášteře (1865-1869). Josefův bratr Anton Baroch zemřel v roce 1864, rok před příchodem Leoše Janáčka do Brna. Houslista Johann Rudiš žil v letech 1817-1891.

O Josefu Barochovi psaly *Allgemeine Wiener Musik-Zeitung* 24.2.1844 a 22.8.1844.

Dalším zdrojem poznatků o Josefu Barochovi jsou údaje v almanaších *Královského městského divadla v Brně* (*Königl. städt. Theater in Brünn*). Jméno Josef Baroch se poprvé objevilo v almanachu na rok 1841, naposledy v almanachu na rok 1855. V divadle působil jako první houslista (*erste Violinspieler*). V *Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1854* a *Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1855* se Josefovo jméno objevilo po boku bratra Antona

Barocha, houslisty Vincenze Innfelda a kapelníka Ernsta Wickenhausera, manžela Amálie Nerudové, starší sestry Vilemíny Nerudové. Vincenz Innfeld byl kolegou Josefa a Antona Barochových také na starobrněnském kůru.

Houslisty Barochovy („houslisté oba Baroch“) zmínil také hudební skladatel Hynek Vojáček (1825-1916) ve svých pamětech. Vojáček, jenž mnoho let působil v Rusku, byl v letech 1838-1845 fundatistou starobrněnského augustiniánského kláštera a stal se žákem Josefa a Antona Barochových a také houslisty (stolaře) Johanna Rudiše.

Podle sčítacích operátů 1850 bydlel Josef Baroch se svou matkou Annou a sourozenci Antonem a Leopoldinou v Brně na adrese Bäckergerasse čp. 53. Podle sčítacích operátů 1857 bydlel Josef Baroch se svou matkou Annou a sestrou Kristýnou (v rodné matrice Maria Christina) na adrese Hohlweg čp. 25. Podle sčítacích operátů 1870 bydlel Musikdirektor Josef Baroch se svými třemi dětmi Antonií, Leopoldem a Annou Marií a se sestrou Kristýnou (Christiana) na Hohlweggasse čp. 12, kde podle úmrtní matriky 21.10.1870 zemřel.

Zdroje (řazeno chronologicky):

Záznam o narození Jakuba Barocha. Státní oblastní archiv v Praze, rodná matrika 1761-1784, obec Skramníky, okres Kolín.

<https://ebadatelna.soapraha.cz/d/11928/5#>

Jacobus Franciscus Salesius, syn skramnického kantora Jana Barocha a jeho manželky Barbory, byl pokřtěn 26.12.1761 ve Skramníkách, narodil se 22. téhož měsíce.

Záznam o úmrtí Jana Barocha. Státní oblastní archiv v Praze, úmrtní matrika 1761-1784, obec Skramníky, okres Kolín.

<https://ebadatelna.soapraha.cz/d/11928/182>

Joannes Baroch, Cantor Skramnicens., zemřel 24.4.1778 ve Skramníkách (okres Kolín).

Záznam o narození Antona Barocha. Moravský zemský archiv v Brně, rodná matrika 1784-1804, Valtice.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/3398?image=216000010-000253-003370-000000-003484-000000-FM-B09565-01890.jp2>

Anton Baroch se narodil 17.11.1799 ve Valticích knížecímu hobojistovi (fürst Hoboist) Jakubu Barochovi a Anně Schöpflingové.

Záznam o narození Josefa Barocha. Moravský zemský archiv v Brně, rodná matrika 1784-1804, Valtice.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/3398?image=216000010-000253-003370-000000-003484-000000-FM-B09565-02130.jp2>

Josef Engelbert Baroch se narodil 6.11.1801 ve Valticích Jakubu Barochovi, a Anně, dceři Georga Schöpflinga.

Záznam o narození Jana Barocha. Moravský zemský archiv v Brně, rodná matrika 1784-1804, Valtice.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/3398?image=216000010-000253-003370-000000-003484-000000-FM-B09565-02390.jp2>

Johan Evangelist Baroch se narodil 9.12.1803 ve Valticích knížecímu hobojistovi Jakubu Barochovi, a Anně, dceři Johanna Georga Schöpflinga.

Záznam o narození Johanna Rudiše. Moravský zemský archiv v Brně, rodná matrika 1811-1853, Brno-Staré Brno u Nanebevzetí Panny Marie.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/8000?image=216000010-000253-003381-000000-017130-000000-00-B02983-00800.jp2>

Johann Baptist Georg Alois Rudisch se narodil 26.5.1817 Johannu Rudišovi (Tischlermeister) a Theresii, rozené Zibin.

Theater-Almanach für das Jahr 1841, s. 9.

<https://dnnt.mzk.cz/view/uuid:a5316ac0-da44-11e7-bbbb-005056827e51?page=uuid:124c9040-123e-11e8-8cd8-5ef3fc9bb22f>

Allgemeine Wiener Musik-Zeitung, 24. Februar 1844, s. 96, a 22. August 1844, s. 403.

<https://archive.org/details/AllgemeineWienerMusikZeitung4Jg1844/page/n99/mode/2up>
a

<https://archive.org/details/AllgemeineWienerMusikZeitung4Jg1844/page/n405/mode/2up>

Anna Baroch, Bäckergasse čp. 53. Digitální archiv Brno, Sčítací operáty a jmenné rejstříky, Brno 1850, s. 15.

<http://digiarchiv.brno.cz/search/people?ordStreetName=ASC&ordFirstName=ASC&ordYearOfCensus=ASC&ordSurname=ASC&ordHouseNumber=ASC&surname=Baroch¤tPage=1>

Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1854, s. 6.

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:6a6f5500-d8b9-11e7-8d21-005056827e52?page=uuid:efa65690-0da9-11e8-8cd8-5ef3fc9bb22f>

Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1855, s. 2.

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:59986b40-d8b9-11e7-8d21-005056827e52?page=uuid:e92b4760-0da6-11e8-8cd8-5ef3fc9bb22f>

Josef Baroch, Hohlweg čp. 25. Digitální archiv Brno, Sčítací operáty a jmenné rejstříky, Brno 1857, s. 11.

<http://digiarchiv.brno.cz/search/people?ordStreetName=ASC&ordFirstName=ASC&ordYearOfCensus=ASC&ordSurname=ASC&ordHouseNumber=ASC&yearOfCensus=1857&firstName=Josef&surname=Baroch¤tPage=1>

Josef Baroch, Hohlweggasse čp. 12. Digitální archiv Brno, Sčítací operáty a jmenné rejstříky, Brno 1870, rejstříky, s. 1.

<http://digiarchiv.brno.cz/search/people?ordStreetName=ASC&ordFirstName=ASC&ordYearOfCensus=ASC&ordSurname=ASC&ordHouseNumber=ASC&yearOfCensus=1870&firstName=Josef&surname=Baroch¤tPage=1>

Záznam o úmrtí Josefa Barocha. Moravský zemský archiv v Brně, úmrtní matrika 1837-1882, Brno-Staré Brno u Nanebevzetí Panny Marie.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/8045?image=216000010-000253-003381-000000-017186-000000-00-B03856-02040.jp2>

Josef Baroch, Musik Director, zemřel 21.10.1870 na adrese Hohlweg čp. 12.

Záznam o úmrtí Johana Rudiše. Moravský zemský archiv v Brně, úmrtní matrika Brno-Staré Brno u Nanebevzetí Panny Marie, 1882-1892.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/8046?image=216000010-000253-003381-000000-017187-000000-00-B03857-02190.jp2>

Johan Rudisch zemřel 9.8.1891, povolání Tischlermeister, Hausbesitzer (stolařský mistr, Tischlermeister, souhlasí s údajem v publikaci K. Eichlera, 1904, s. 17).

Leoš Janáček: Pavla Křížkovského význam v lidové hudbě moravské a v české hudbě vůbec. Český lid, 1902, s. 257-263, zvláště s. 262.

<https://www.digitalniknihovna.cz/knav/view/uuid:b2a6cdd3-4611-11e1-8339-001143e3f55c?page=uuid:b2a6cedd-4611-11e1-8339-001143e3f55c>

Karel Eichler: P. Pavel Křížkovský. Životopisný nástin. Brno 1904, zvláště s. 13.

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:0521ecf0-7666-11e6-8fbd-005056827e52?page=uuid:52cb7330-83f5-11e6-ae94-005056825209>

Zdeněk Fišer: Diversae notae aneb paměti Hynka Vojáčka (I). In: Zlínsko od minulosti k současnosti. Sborník Státního okresního archivu ve Zlíně, 13, 1994, s. 85-163, zvláště s. 134.